

GOBIERNO DE ESPAÑA

MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y FORMACIÓN PROFESIONAL

intef

INSTITUTO NACIONAL DE TECNOLOGÍAS EDUCATIVAS Y DE FORMACIÓN DEL PROFESORADO

MINISTERIO DE HACIENDA Y FUNCIÓN PÚBLICA

Educació sobre GOVERN OBERT

per a Primària

EN LECTURA FÀCIL

Financiado por
la Unión Europea
NextGenerationEU

Plan de Recuperación,
Transformación
y Resiliencia

Título: Guia Didàctica Govern Obert Educació Primària. Lectura Fàcil

Documento Accesible

Publicación del programa de publicaciones del
Ministerio de Hacienda y Función Pública

Hecho por:

© Ministerio de Hacienda y Función Pública.
2021

Códigos para encontrar el documento original del Gobierno

NIPO: 277-21-047-9 (papel)
NIPO: 277-21-046-3 (en línea, pdf.)

Guia didàctica sobre el Govern obert

Guia didàctica sobre el Govern obert.....	4
Per què fem aquesta guia?	5
Qui ha escrit aquesta guia?.....	6
Quadern del professor	7
La transparència	8
L'excursió de l'Almudena	9
La participació.....	14
L'Almudena i els seus amics milloren els parcs.....	15
La col·laboració.....	21
L'Almudena i els seus amics ajuden amb el trànsit.....	22
Quadern de l'alumne.....	28
L'excursió de l'Almudena	29
L'Almudena i els seus amics milloren els parcs.....	33
L'Almudena i els seus amics ajuden amb el trànsit.....	37
Glossari	40

Per què fem aquesta guia?

Aquesta guia és per als professors d'Educació primària.
Us ajudarà a explicar als nens i nenes els valors del **Govern obert**
que són: la transparència, la participació i la col·laboració a la societat.

En el Govern obert els ciutadans sabem el que fan els polítics,
i podem participar per prendre decisions
i així construir una societat més oberta, responsable i exigent.

L'Almudena és una alumna de 5è de primària
que ens acompanyarà durant aquesta guia
amb tres històries diferents.

Qui ha escrit aquesta guia?

Aquesta guia l'han escrita dos investigadors:
J. Ignacio Criado i Vicente Pastor.

J. Ignacio Criado

És professor a la Universitat Autònoma de Madrid i director del Laboratori de Govern per a la Innovació Pública.
El seu nom a Twitter és: @jicriado

Vicente Pastor

És investigador a la Universitat Autònoma de Madrid i al Laboratori de Govern per a la Innovació Pública.
El seu nom a Twitter és: @vipaspa

Adaptació a Lectura Fàcil:
Associació Lectura Fàcil

Quadern del professor

LA TRANSPARÈNCIA

El Govern obert és transparent.

Això vol dir que la informació sobre les decisions que pren són clares, i els ciutadans hi podem accedir de manera fàcil.

Amb aquesta informació transparent, tenim l'oportunitat de participar i col·laborar en aquestes decisions del nostre govern.

La història **L'excursió de l'Almudena** us pot ajudar a explicar el concepte de transparència a l'aula.

L'excursió de l'Almudena

L'Almudena té deu anys
i és alumna de l'Escola d'Educació infantil i primària Velázquez.
Li encanta l'escola: és molt treballadora a classe
i té una bona relació amb els companys i les companyes.

Un dia, després de les vacances de Nadal,
l'Almudena es va trobar malament a classe.

—No em trobo bé, profe —va dir a l'Adolf, el professor.

Aleshores l'Adolf va telefonar al pare de l'Almudena,
que es va presentar a l'escola de seguida.
Va recollir l'Almudena i van anar al metge.

El metge li va dir que tenia una febre molt alta
i que s'havia de quedar a casa tota la setmana.

—Però em perdré totes les activitats de la setmana cultural!
—va dir trista l'Almudena.

—No t'amoïnis, filla, ja te n'informaran les companyes i l'Adolf.

Mentre l'Almudena es curava a casa,
a classe es divertien preparant les activitats de la setmana cultural.

El divendres, l'Adolf va anunciar que dilluns anirien d'excursió
a la capital per visitar el Palau de Govern, el Parlament
i la Delegació del Govern d'Espanya.
Els va demanar de portar una autorització signada pels pares.

El dilluns, l'Almudena es trobava bé
i el pare la va acompanyar a l'escola.

—Bon dia, Almudena —va dir el professor—.
Quina alegria veure't i que ja et trobis bé
perquè avui marxem d'excursió!

—Quina excursió, profe? —va dir estranyada
l'Almudena.

—Marxem d'excursió a la capital.
Tens l'autorització dels teus pares?

—Però Adolf, jo no en sabia res, de l'excursió!...

—Em sap greu, Almudena. Pensava que ho sabies.
Però no pots venir sense l'autorització dels teus pares.

L'Ivan, un company de l'Almudena, va sentir la conversa i quan va pujar a l'autobús ho va contar als companys de classe. De seguida van baixar uns quants amics i amigues de l'Almudena per parlar amb l'Adolf.

—No anirem d'excursió si no ve l'Almudena —va dir l'Ivan—. Volem que l'Almudena vingui amb nosaltres.
Adolf, per què no truques al seu pare perquè signi l'autorització ara?

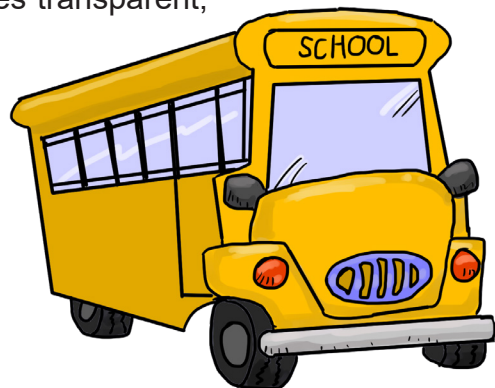
—Teniu raó —va dir el professor—. L'escola hauria d'haver publicat la informació sobre l'excursió a la pàgina web amb temps suficient.
M'alegra molt que sigueu solidaris amb l'Almudena.

El professor va trucar al pare de l'Almudena i al cap de poc, va arribar per signar l'autorització. L'Almudena va poder pujar a l'autobús i van marxar tots contents cap a la capital.

Aleshores l'Adolf va parlar pel micròfon:

—Això que heu fet avui és molt important. Heu ajudat la vostra companya Almudena en una situació complicada. A més, jo mateix explicaré al director de l'escola el que heu fet avui i s'adonarà que és important publicar sempre tota la informació. Heu d'estar orgullosos pel vostre comportament perquè a partir d'ara no tornarà a passar el que li ha passat a l'Almudena.

L'Almudena i els seus companys de classe eren responsables de les noves mesures de transparència que implementarà l'escola. Havien ajudat a què l'escola Velázquez fos més transparent, d'acord amb els valors del Govern obert.

Què hem après?

- El Govern obert, representat per l'escola Velázquez, té l'obligació de facilitar informació sobre l'activitat que ofereix a l'alumnat i les famílies. Si no podem trobar la informació que necessitem, podem preguntar i demanar-la a l'escola o a qualsevol lloc públic.
- La transparència és un valor fonamental perquè l'escola funcioni.
- El nou sistema d'informació per a les famílies a través d'Internet és una eina molt útil per a la transparència.
- Com més innovador siguin els sistema d'informació, més transparents seran les escoles.

Activitats sobre la Transparència

1. Lletres per a la Transparència

Busca les paraules que estan relacionades amb la Transparència en aquesta sopa de lletres.

Veritat – Clar – Sincer – Nou – Proper

V	E	R	I	T	A	T	D
T	C	L	A	R	U	N	N
S	I	N	C	E	R	R	O
D	I	O	L	T	A	N	U
F	P	R	O	P	E	R	W

Solució de la sopa de lletres

Veritat – Clar – Sincer – Nou – Proper

V	E	R	I	T	A	T	D
T	C	L	A	R	U	N	N
S	I	N	C	E	R	R	O
D	I	O	L	T	A	N	U
F	P	R	O	P	E	R	W

2. Joc: La fila de la responsabilitat

Objectiu:

Fer comprendre que totes les accions que fem afecten a la resta de ciutadans.

És a dir, qualsevol decisió que prenem pot tenir efectes sobre els altres.

Desenvolupament de l'activitat:

Els nens i les nenes s'han de posar en fila i agafar el company o la companya que tenen davant per la cintura.

El professor farà uns moviments i els nens l'imitaran sense separar-se del company de davant.

Exemple de moviments:

- Caminar, caminar cap als costats, caminar cap enrere, etc.
- Canviar el sentit de la marxa quan el professor piqui de mans
- o quan deixi de sonar la música
- Fer salts: dos endavant, un enrere, etc.

3. Debat

Fem un cercle i parlem:

- Ha estat difícil fer aquest moviment o aquest altre? Per què?
- Què us resulta més difícil, fer els exercicis sols o en grup? Per què?
- Com us han afectat els moviments de la persona que teníeu davant o darrere?
- Pensem sobre els efectes que pot tenir la informació quan no és clara o no es transmet correctament.

LA PARTICIPACIÓ

El Govern obert és participatiu.

Això vol dir que crea i gestiona les actuacions polítiques amb la participació dels ciutadans i ciutadanes.

La participació és un dret que totes les persones tenim de formar part en les decisions públiques que ens afecten. També és una obligació que tenim per al bé de tothom.

La participació planteja als polítics uns reptes que poden ser oportunitats perquè un Govern obert funcioni.

L'Almudena i els seus amics milloren els parcs

L'Almudena és de camí a l'escola, en autobús.

Per la finestra mira els parcs i els jardins de la ciutat on viu.

S'adona que són grans i tenen molts arbres i zones per descansar, però només n'hi ha un que té una bona zona per jugar.

A l'escola, sent l'Ivan i la Maria que xerren:

—Ahir vaig anar al parc de l'Oest amb el meu gosset —diu l'Ivan—. Però les zones de joc estaven tancades per reparacions.

—Doncs al parc del meu barri, els gronxadors estan tots fets malbé i no m'hi deixen jugar —diu la Maria.

Aleshores l'Almudena interromp la conversa i diu:

—Tinc una idea!

Ahir vaig veure al tauler d'anuncis de l'escola que l'Ajuntament vol fer un Consell de la Infància.

—Un què? —pregunten l'Ivan i la Maria, alhora.

—Un Consell de la Infància.

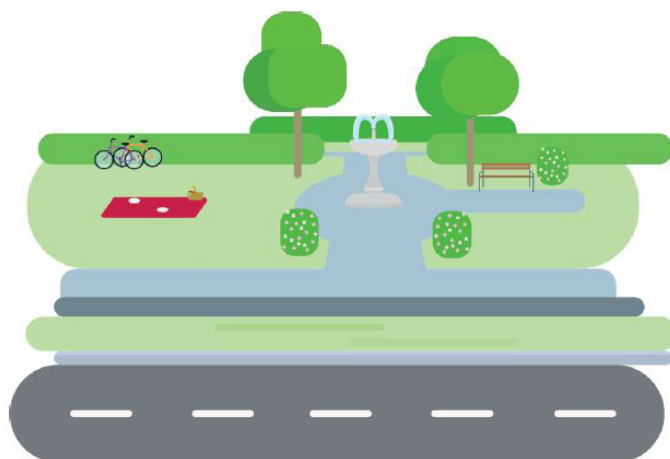
La meva mare m'ha explicat que és un grup de nens i nenes que demanen a l'Ajuntament que resolgui els nostres problemes.

—Caram, Almudena! Ho saps tot! —diu la Maria, rient.

Aleshores tots tres es posen d'acord

que seria bona idea anar al Consell de la Infància

i explicar el que pensen sobre els parcs de la ciutat.

A classe, l'Almudena demana permís a l'Adolf, el professor, per parlar als companys i companyes de classe sobre aquesta idea. I tots estan d'acord que cal millorar les zones de joc als parcs.

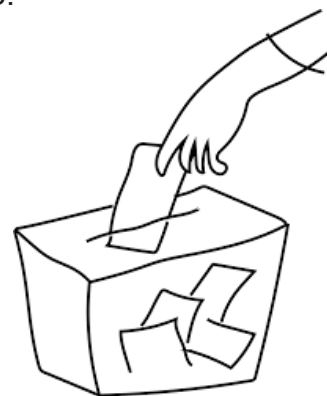
—Qui vol presentar-se voluntari? —pregunta l'Adolf—. A les bases per presentar-se al Consell de la Infància diu que podeu presentar-vos dos representants de la classe.

L'Almudena de seguida alça el braç.

—Jo també vull! —diu l'Ivan.

—I jo! —salta l'Alberto.

—Doncs jo també! —diu la Maria.

Aleshores l'Adolf mira de posar ordre perquè són quatre nens i nenes interessats a participar al Consell però només hi poden anar dos. El professor proposa a tota la classe de fer una votació i escollir els dos companys que els representin.

Tota la classe troba que és tan bona idea que aplaudeixen a l'Adolf.

Els candidats són: l'Almudena, l'Ivan, l'Alberto i la Maria.

Cada alumne n'ha de votar dos.

Per això, cadascú escriu el nom de dos candidats en un paper i deixa el paper dins una caps de cartró.

L'Adolf s'encarrega de comptar els noms escrits en cada paper.

L'Almudena i l'Ivan són els que han estat més votats.

Seran ells els representants de la classe!

De seguida es posen a treballar:

anoten en un quadern totes les idees que van dient entre tots.

Arriben a la conclusió que cal millorar 10 dels 22 parcs de la ciutat.

En alguns s'ha de canviar el mobiliari,

en d'altres s'han ampliar les zones de joc

i en altres parcs s'han d'obrir zones infantils noves.

El dia de la reunió al Consell de la Infància,

l'Almudena i l'Ivan expliquen totes les propostes de millora al responsable de parcs de l'Ajuntament i a l'alcalde.

—Moltes gràcies, Almudena i Ivan —diu l'alcalde—.
Us hem escoltat amb molt d'interès.
Ara sabem el que penseu els nens i nenes de la vostra edat.
Mirarem de fer tot el possible per satisfer les vostres necessitats,
però també esperem que entre tots tinguem cura dels parcs i jardins.

L'Almudena i l'Ivan estan contentíssims.

Amb la participació de tots els companys i les companyes,
l'Ajuntament es compromet a millorar totes les zones de jocs dels parcs!

Un any després, la majoria dels parcs tenen noves zones de joc.
La idea de l'Almudena s'ha fet realitat
amb la participació de tots els nens i nenes de la seva classe.

Què hem après?

- És bo tenir cura del nostre entorn.
Els parcs, les instal·lacions i les zones verdes públiques són de tothom.
Per això, entre tots hem de contribuir a conservar-les i millorar-les.
- Hem d'informar els polítics quan trobem desperfectes
o veiem que és necessari millorar les instal·lacions públiques.
- Hi ha diferents formes de participar en les decisions.
L'Almudena i l'Ivan comuniquen les propostes de millora
al Consell de la Infància.
És important buscar la forma de participació més adequada en cada cas.
- La participació és de tots i de totes.
L'Almudena i l'Ivan representen els companys de la seva classe.
Traslladen totes les opinions que han recollit de cada nen i nena.
- És recomanable que participem sempre que sigui possible.
Els polítics han d'escoltar les nostres opinions i necessitats.

Activitats sobre la Participació

1. Frases per a la Participació

Completa les frases amb les paraules següents.
Primer fes-ho amb un company o companya de classe
i després corregeix amb el professor.

Acord Necessitats Llei Participa Drets Compromís Solidari Democràcia
Llibertat Votar

Existeix la _____ d'expressió quan diem, escrivim o fem públic
tot allò que volem.

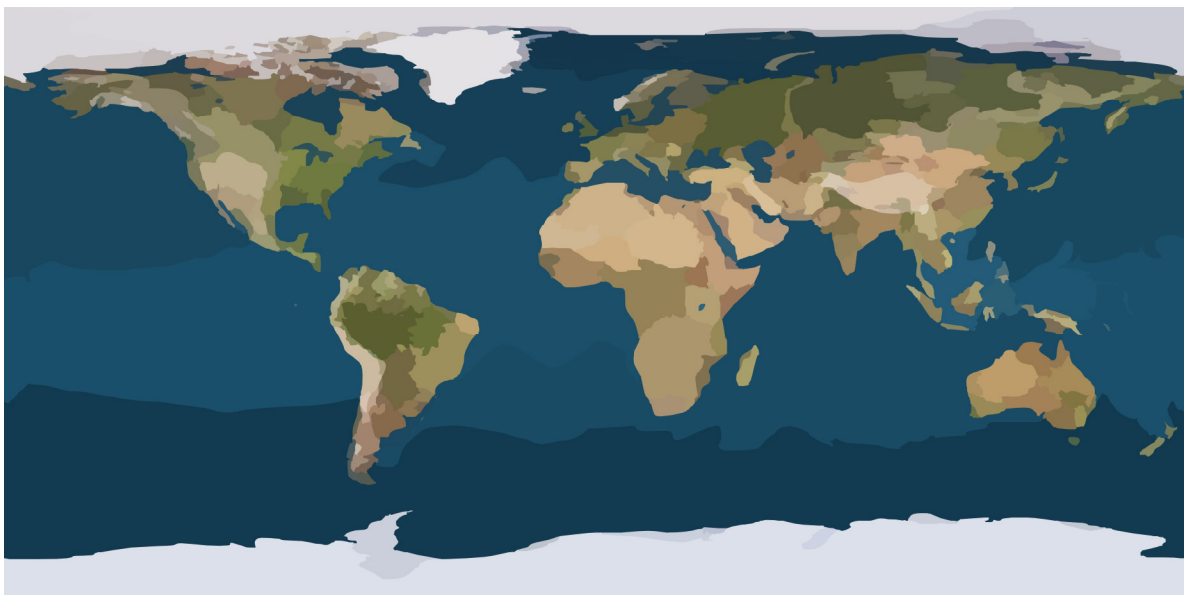
El col·legi sencer _____ en l'elecció de membres
del Consell Escolar.

És necessari arribar a un _____ entre els diversos grups socials
per garantir el bon funcionament de la democràcia.

Tots els espanyols i espanyoles tenim dret a _____
quan fem 18 anys.

Nosaltres podem tenir _____ diferents a les dels nostres pares
i de les nostres mares, però hem de tenir-les en consideració per cobrir-les.

Perquè una democràcia funcioni, els governs i les administracions públiques
sempre han de respectar la _____.

La nostra classe funciona com una _____: parlem lliurement i votem les decisions que s'hi plantegen.

Hem de respectar els _____ de la resta en l'elecció de necessitats.

Un poble _____ és el que ajuda els més desfavorits perquè tinguin els mateixos drets que la resta de la població.

Per complir amb el que hem decidit en una votació, ha d'haver-hi un _____ fort per part de tots.

2. Les meves necessitats, són les de tothom?

Treballeu en grup.

Analitzeu la importància que tenen les necessitats d'un grup de persones, i la importància que tenen les necessitats de tots els ciutadans junts.

En primer lloc, cada alumne del grup diu dues necessitats.

Per exemple: 1. millorar el transport públic

i 2. convertir els carrers en zones de vianants per poder jugar-hi.

Després, comenteu aquestes necessitats entre tots els alumnes del grup i el professor les escriu en una cartolina penjada a la paret.

En segon lloc, el professor pregunta si els seus pares i mares

tenen les necessitats que han escrit a la cartolina

o fins i tot si en tindrien d'altres.

El professor escriu en una altra cartolina les necessitats dels seus pares.

Per acabar, debateu sobre les diverses necessitats d'un grup

i les necessitats de tota la ciutadania.

- Quines necessitats afecten més quantitat de persones?
- Quines necessitats són més característiques dels grups desfavorits?
- D'entre totes les necessitats de les llistes, quines són bàsiques per a la ciutadania?
- Quines necessitats serien prioritàries per millorar la qualitat de vida del teu barri?

3. Fem teatre per a la participació

Feu una representació teatral de la història **L'Almudena i els seus amics milloren el parc.**

Improviseu alguns diàlegs.

4. El mural de la participació

Feu un mural on apareguin les necessitats de la vostra escola.

Animeu-vos a comunicar-les a les persones responsables de l'escola

i organitzeu una reunió perquè escoltin les vostres propostes.

LA COL·LABORACIÓ

El Govern obert és col·laboratiu.

Això vol dir que els polítics es troben, dialoguen i treballen junts per crear o millorar els serveis per a la ciutadania.

Per col·laborar, els polítics treballen conjuntament amb altres polítics, però també amb la ciutadania, empreses, associacions o universitats. D'aquesta manera, desenvolupen xarxes d'intercanvi d'idees.

La col·laboració pot ser:

- local, si afecta al municipi
- regional, si afecta a la província
- estatal, si afecta a tot l'estat.

L'Almudena i els seus amics ajuden amb el trànsit

Els alumnes i les alumnes de l'escola Velázquez arriben a classe.
Alguns ho fan en transport escolar,
d'altres arriben en transport públic,
altres nens i nenes venen amb els seus familiars,
i molts arriben a l'escola caminant.

—Bon dia, Almudena —la saluda l'Ivan.

—Bon dia, Ivan. Com estàs? —respon ella, que arriba corrent.

—Molt bé. I tu, on vas a corre-cuita?

—És que creuar aquest carrer em sembla perillós:
hi ha un desordre de cotxes de pares i mares,
no hi ha ningú que posi ordre al trànsit
i a sobre no hi ha cap pas de vianants!

L'Almudena i l'Ivan decideixen anar a parlar amb la directora.
Li expliquen que hi ha poc espai per aparcar,
que no hi ha cap zona habilitada per als autobusos
ni per a persones amb discapacitat,
i que hi falta un pas de vianants per als qui arriben a peu a l'escola.

—Com podem trobar una solució? —pregunta l'Almudena.

— Ho plantejaré a la propera reunió del Consell escolar
—respon la directora—. Parlaré amb els pares i mares de l'escola
i amb els representants de l'empresa de l'autobús escolar.
Què us sembla? Amb qui més podríem col·laborar?

—Podríem parlar amb el regidor de trànsit
de l'Ajuntament i amb la Policia Local
—diu l'Almudena.

—Molt bona idea, Almudena —diu la directora.

—I nosaltres també podem col·laborar! —diu l'Ivan entusiasmat—.
La meva mare a l'empresa on treballa fa una cosa semblant:
organitza un grup de persones que tenen el mateix problema
perquè parlin per trobar junts una solució.

Ella parla d'un laboratori d'idees o alguna cosa així...

—Que bé, Ivan! —exclama la Directora—.

Parlaré amb la teva mare

i li demanaré si vol coordinar aquest treball.

Crearem un laboratori d'idees per millorar el trànsit de l'escola.

Què us sembla?

—Sona molt bé! —diu l'Almudena, emocionada.

Durant uns dies, la directora i la mare de l'Ivan treballen juntes:

convoquen totes les persones i organitzacions a col·laborar

en el "Laboratori d'Idees de l'escola Velázquez".

Defineixen els problemes de trànsit d'entrada i sortida de l'escola

i plantegen possibles solucions entre tots.

Aquestes solucions són:

- L'Ajuntament col·locarà diversos passos de vianants elevats a tot el carrer. Això reduirà la velocitat dels cotxes i facilitarà el creuament del carrer als vianants.
- La Policia Local enviarà una patrulla de la unitat de trànsit a l'entrada i a la sortida de les classes, cada dia durant mitja hora.
- L'empresa d'autobusos de transport escolar i l'Ajuntament habilitaran una zona d'aparcament d'autobusos al costat de l'escola, i una zona d'aparcament per a persones amb discapacitat.
- L'escola organitzarà cursos sobre educació vial per a tot l'alumnat.
- L'associació de mares i pares d'alumnes farà una campanya per fomentar l'ús de la bicicleta en comptes del cotxe, i l'escola hi habilitarà una zona per aparcar bicicletes.

Com a resultat de la col·laboració, les millores arriben aviat.

Els cotxes circulen a una velocitat molt més reduïda,

hi ha zones per aparcar els cotxes i els autobusos,

i tothom coneix bé els passos de vianants.

A més, molts familiars comencen a arribar a l'escola en bicicleta.

Després d'aquests bons resultats, l'escola ha pres una decisió: a partir d'ara s'ocuparà dels problemes relacionats amb l'escola amb la col·laboració de totes les persones i els serveis implicats.

Què hem après?

- Hi ha certs problemes que no podem resoldre sols i necessitem la col·laboració d'altres persones.
- La col·laboració ens pot permetre aconseguir els objectius.
- No hi ha una única solució als problemes.
- Hi ha diverses maneres de veure'ls, d'expressar-los i de resoldre'ls.
- El treball conjunt facilita la participació i l'acord entre persones, així com visió més àmplia sobre els problemes.
- La col·laboració es pot aplicar a tots els àmbits de la vida: a l'escola, als governs i a les administracions públiques, als grups d'amics, a la família, etc.
- Es tracta de compartir per millorar.

Activitats sobre la Participació

1. Juguem a l'aula: Tots som imprescindibles

Objectius:

- Participar de forma activa en el joc per reflexionar sobre els valors socials de la justícia i l'equitat.
- Identificar i reconèixer la importància dels diferents rols socials i la interacció de les persones per a una convivència sana.
- Descobrir les aportacions que poden fer a través de cada rol.

Desenvolupament de l'activitat:

El professor organitza l'alumnat assegut en un cercle.

Es passen una bossa/capsa amb papers i cadascú n'escull un.

En aquests papers hi ha escrit un ofici o una professió.

Cada alumne diu en veu alta l'ofici o professió que representa.

El professor planteja un problema que afecta la convivència.

Per exemple:

- La manca de cura dels parcs públics de la ciutat
- L'abandonament d'animals domèstics, com ara gossos i gats
- La falta de carrils bici a la ciutat
- Problemes d'accés a les instal·lacions de la biblioteca municipal (no hi ha rampes per a cadires de rodes, o les seccions de la biblioteca no estan ben senyalitzades, etc.)

Cada alumne pensa una o varies solucions segons el seu ofici i les posen en comú.

El professor modera el debat

i posa èmfasi en què cada aportació d'idees o experiències és important.

La solució al problema sempre és millor si cadascú col·labora des de la seva posició.

2. El joc dels enigmes

Els alumnes han de trobar la solució a un problema en una història en què falten parts del relat.
Els alumnes fan de detectius, investiguen.
Formulen hipòtesis i demanen pistes al professor.
El professor només pot respondre “sí” o “no”.

Per exemple:

“Entra un home a un bar.
Demana un got d'aigua.
El cambrer s'amaga darrere de la barra
i de cop apareix vestit de fantasma.
L'home li dona les gràcies i marxa del bar.”

Què podria haver passat en aquesta història?

La solució és que l'home que va entrar al bar tenia singlot,
i el cambrer va ajudar-lo amb un bon ensurt.

3. Marxem d'excursió

La classe s'organitza en grups petits de 4 o 5 alumnes.
Cada grup ha de decidir un lloc per anar d'excursió a final de curs.
Cada membre del grup diu un lloc
i el grup, després d'un debat, escull una destinació.

Després, proposen el mitjà de transport per arribar-hi,
la data, els horaris de sortida i d'arribada,
la necessitat de guies o acompanyants,
les activitats i les visites que faran,
i com aconseguir diners per finançar una part de l'excursió.

Finalment, el portaveu de cada grup
exposa la decisió del seu grup.
Després debaten i posen en comú
la proposta de cada grup
amb l'anàlisi i l'aportació de tots els grups.
D'aquesta manera, tots hi hauran col·laborat.

RESUM

Amb aquesta guia didàctica hem volgut endinsar els alumnes d'Educació primària en el món del Govern obert.

Hem utilitzat tres històries relacionades amb els tres pilars del Govern obert: transparència, participació i col·laboració, així com activitats per treballar-ne els conceptes, exposar-los i comprendre'ls de manera pràctica.

El Govern obert és una nova forma de governar la societat i d'entendre els governs i les administracions públiques. Té la finalitat d'aprofitar el coneixement dels ciutadans i ciutadanes per implicar-los en la millora de la nostra societat. És un viatge que requereix la implicació de tota la societat, incloent-hi els nens i les nenes.

Quadern de l'alumne

L'excursió de l'Almudena

L'Almudena té deu anys
i és alumna de l'Escola d'Educació infantil i primària Velázquez.
Li encanta l'escola: és molt treballadora a classe
i té una bona relació amb els companys i les companyes.

Un dia, després de les vacances de Nadal,
l'Almudena es va trobar malament a classe.

—No em trobo bé, profe —va dir a l'Adolf, el professor.

Aleshores l'Adolf va telefonar al pare de l'Almudena,
que es va presentar a l'escola de seguida.
Va recollir l'Almudena i van anar al metge.

El metge li va dir que tenia una febre molt alta
i que s'havia de quedar a casa tota la setmana.

—Però em perdré totes les activitats de la setmana
cultural! —va dir trista l'Almudena.

—No t'amoïnis, filla, ja te n'informaran
les companyes i l'Adolf.

Mentre l'Almudena es curava a casa,
a classe es divertien preparant les activitats de la setmana cultural.

El divendres, l'Adolf va anunciar que dilluns anirien d'excursió
a la capital per visitar el Palau de Govern, el Parlament
i la Delegació del Govern d'Espanya.
Els va demanar de portar una autorització signada pels pares.
El dilluns, l'Almudena es trobava bé
i el pare la va acompanyar a l'escola.

—Bon dia, Almudena —va dir el professor—.
Quina alegria veure't i que ja et trobis bé
perquè avui marxem d'excursió!

—Quina excursió, profe? —va dir estranyada l'Almudena.

—Marxem d'excursió a la capital.
Tens l'autorització dels teus pares?

—Però Adolf, jo no en sabia res, de l'excursió!...

—Em sap greu, Almudena. Pensava que ho sabies.
Però no pots venir sense l'autorització dels teus pares.

L'Ivan, un company de l'Almudena, va sentir la conversa i quan va pujar a l'autobús ho va contar als companys de classe. De seguida van baixar uns quants amics i amigues de l'Almudena per parlar amb l'Adolf.

—No anirem d'excursió si no ve l'Almudena —va dir l'Ivan—. Volem que l'Almudena vingui amb nosaltres.
Adolf, per què no truques al seu pare perquè signi l'autorització ara?

—Teniu raó —va dir el professor—. L'escola hauria d'haver publicat la informació sobre l'excursió a la pàgina web amb temps suficient.
M'alegra molt que sigueu solidaris amb l'Almudena.

El professor va trucar al pare de l'Almudena i al cap de poc, va arribar per signar l'autorització. L'Almudena va poder pujar a l'autobús i van marxar tots contents cap a la capital.

Aleshores l'Adolf va parlar pel micròfon:

—Això que heu fet avui és molt important. Heu ajudat la vostra companya Almudena en una situació complicada. A més, jo mateix explicaré al director de l'escola el que heu fet avui i s'adonarà que és important publicar sempre tota la informació. Heu d'estar orgullosos pel vostre comportament perquè a partir d'ara no tornarà a passar el que li ha passat a l'Almudena.

L'Almudena i els seus companys de classe eren responsables de les noves mesures de transparència que implementarà l'escola. Havien ajudat a què l'escola Velázquez fos més transparent, d'acord amb els valors del Govern obert.

Què hem après?

- El Govern obert, representat per l'escola Velázquez, té l'obligació de facilitar informació sobre l'activitat que ofereix a l'alumnat i les famílies. Si no podem trobar la informació que necessitem, podem preguntar i demanar-la a l'escola o a qualsevol lloc públic.
- La transparència és un valor fonamental perquè l'escola funcioni.
- El nou sistema d'informació per a les famílies a través d'Internet és una eina molt útil per a la transparència. Com més innovador siguin els sistemes d'informació, més transparents seran les escoles.

Activitats sobre la Transparència

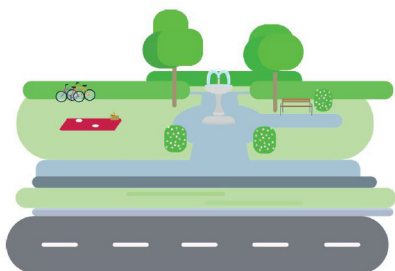
1. Lletres per a la Transparència

Busca les paraules que estan relacionades amb la Transparència en aquesta sopa de lletres.

Veritat – Clar – Sincer – Nou – Proper

V	E	R	I	T	A	T	D
T	C	L	A	R	U	N	N
S	I	N	C	E	R	R	O
D	I	O	L	T	A	N	U
F	P	R	O	P	E	R	W

L'Almudena i els seus amics milloren els parcs

L'Almudena és de camí a l'escola, en autobús. Per la finestra mira els parcs i els jardins de la ciutat on viu.

S'adona que són grans i tenen molts arbres i zones per descansar, però només n'hi ha un que té una bona zona per jugar.

A l'escola, sent l'Ivan i la Maria que xerren:

—Ahir vaig anar al parc de l'Oest amb el meu gosset —diu l'Ivan—. Però les zones de joc estaven tancades per reparacions.

—Doncs al parc del meu barri, els gronxadors estan tots fets malbé i no m'hi deixen jugar —diu la Maria.

Aleshores l'Almudena interromp la conversa i diu:

—Tinc una idea!

Ahir vaig veure al tauler d'anuncis de l'escola que l'Ajuntament vol fer un Consell de la Infància.

—Un què? —pregunten l'Ivan i la Maria, alhora.

—Un Consell de la Infància.

La meva mare m'ha explicat que és un grup de nens i nenes que demanen a l'Ajuntament que resolgui els nostres problemes.

—Caram, Almudena! Ho saps tot! —diu la Maria, rient.

Aleshores tots tres es posen d'acord que seria bona idea anar al Consell de la Infància i explicar el que pensen sobre els parcs de la ciutat.

A classe, l'Almudena demana permís a l'Adolf, el professor, per parlar als companys i companyes de classe sobre aquesta idea. I tots estan d'acord que cal millorar les zones de joc als parcs.

—Qui vol presentar-se voluntari? —pregunta l'Adolf—.

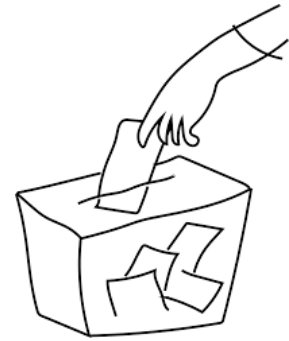
A les bases per presentar-se al Consell de la Infància diu que podeu presentar-vos dos representants de la classe.

L'Almudena de seguida alça el braç.

—Jo també vull! —diu l'Ivan.

—I jo! —salta l'Alberto.

—Doncs jo també! —diu la Maria.

Aleshores l'Adolf mira de posar ordre perquè són quatre nens i nenes interessats a participar al Consell però només hi poden anar dos.

El professor proposa a tota la classe de fer una votació i escollir els dos companys que els representin.

Tota la classe troba que és tan bona idea que aplaudeixen a l'Adolf.

Els candidats són: l'Almudena, l'Ivan, l'Alberto i la Maria.

Cada alumne n'ha de votar dos.

Per això, cadascú escriu el nom de dos candidats en un paper i deixa el paper dins una capsula de cartró.

L'Adolf s'encarrega de comptar els noms escrits en cada paper.

L'Almudena i l'Ivan són els que han estat més votats.

Serán ells els representants de la classe!

De seguida es posen a treballar:

anoten en un quadern totes les idees que van dient entre tots.

Arriben a la conclusió que cal millorar 10 dels 22 parcs de la ciutat.

En alguns s'ha de canviar el mobiliari,

en d'altres s'han ampliar les zones de joc

i en altres parcs s'han d'obrir zones infantils noves.

El dia de la reunió al Consell de la Infància,

l'Almudena i l'Ivan expliquen totes les propostes de millora al responsable de parcs de l'Ajuntament i a l'alcaldeessa.

—Moltes gràcies, Almudena i Ivan —diu l'alcaldeessa—.

Us hem escoltat amb molt d'interès.

Ara sabem el que penseu els nens i nenes de la vostra edat.

Mirarem de fer tot el possible per satisfer les vostres necessitats, però també esperem que entre tots tinguem cura dels parcs i jardins.

L'Almudena i l'Ivan estan contentíssims.

Amb la participació de tots els companys i les companyes,
l'Ajuntament es compromet a millorar totes les zones de jocs dels parcs!

Un any després, la majoria dels parcs tenen noves zones de joc.

La idea de l'Almudena s'ha fet realitat

amb la participació de tots els nens i nenes de la seva classe.

Què hem après?

- És bo tenir cura del nostre entorn.
Els parcs, les instal·lacions i les zones verdes públiques són de tothom.
Per això, entre tots hem de contribuir a conservar-les i millorar-les.
- Hem d'informar els polítics quan trobem desperfectes
o veiem que és necessari millorar les instal·lacions públiques.
- Hi ha diferents formes de participar en les decisions.
L'Almudena i l'Ivan comuniquen les propostes de millora
al Consell de la Infància.
És important buscar la forma de participació més adequada en cada cas.
- La participació és de tots i de totes.
L'Almudena i l'Ivan representen els companys de la seva classe.
Traslladen totes les opinions que han recollit de cada nen i nena.
- És recomanable que participem sempre que sigui possible.
Els polítics han d'escoltar les nostres opinions i necessitats.

Activitats sobre la Participació

1. Frases per a la Participació

Completa les frases amb les paraules següents.
Primer fes-ho amb un company o companya de classe
i després corregeix amb el professor.

Acord Necessitats Llei Participa Drets Compromís Solidari Democràcia
Llibertat Votar

Existeix la _____ d'expressió quan diem, escrivim o fem públic
tot allò que volem.

El col·legi sencer _____ en l'elecció de membres
del Consell Escolar.

És necessari arribar a un _____ entre els diversos grups socials
per garantir el bon funcionament de la democràcia.

Tots els espanyols i espanyoles tenim dret a _____
quan fem 18 anys.

Nosaltres podem tenir _____ diferents a les dels nostres pares
i de les nostres mares, però hem de tenir-les en consideració per cobrir-les.

Perquè una democràcia funcioni, els governs i les administracions públiques
sempre han de respectar la _____.

La nostra classe funciona com una _____: parlem lliurement
i votem les decisions que s'hi plantegen.

Hem de respectar els _____ de la resta en l'elecció de necessitats.

Un poble _____ és el que ajuda els més desfavorits perquè tinguin
els mateixos drets que la resta de la població.

Per complir amb el que hem decidit en una votació, ha d'haver-hi
un _____ fort per part de tots.

L'Almudena i els seus amics ajuden amb el trànsit

Els alumnes i les alumnes de l'escola Velázquez arriben a classe.
Alguns ho fan en transport escolar,
d'altres arriben en transport públic,
altres nens i nenes venen amb els seus familiars,
i molts arriben a l'escola caminant.

—Bon dia, Almudena —la saluda l'Ivan.

—Bon dia, Ivan. Com estàs? —respon ella, que arriba corrent.

—Molt bé. I tu, on vas a corre-cuita?

—És que creuar aquest carrer em sembla perillós:
hi ha un desordre de cotxes de pares i mares,
no hi ha ningú que posi ordre al trànsit
i a sobre no hi ha cap pas de vianants!

L'Almudena i l'Ivan decideixen anar a parlar amb la directora.
Li expliquen que hi ha poc espai per aparcar,
que no hi ha cap zona habilitada per als autobusos
ni per a persones amb discapacitat,

i que hi falta un pas de vianants per als qui
arriben a peu a l'escola.

—Com podem trobar una solució?

—pregunta l'Almudena.

—Ho plantejaré a la propera reunió
del Consell escolar —respon la directora—.
Parlaré amb els pares i mares de l'escola

i amb els representants de l'empresa de l'autobús escolar.
Què us sembla? Amb qui més podríem col·laborar?

—Podríem parlar amb el regidor de trànsit de l'Ajuntament
i amb la Policia Local —diu l'Almudena.

—Molt bona idea, Almudena —diu la directora.

—I nosaltres també podem col·laborar! —diu l'Ivan entusiasmat—. La meua mare a l'empresa on treballa fa una cosa semblant: organitza un grup de persones que tenen el mateix problema perquè parlin per trobar junts una solució. Ella parla d'un laboratori d'idees o alguna cosa així...

—Que bé, Ivan! —exclama la Directora—. Parlaré amb la teua mare i li demanaré si vol coordinar aquest treball. Crearem un laboratori d'idees per millorar el trànsit de l'escola. Què us sembla?

—Sona molt bé! —diu l'Almudena, emocionada.

Durant uns dies, la directora i la mare de l'Ivan treballen juntes: convoquen totes les persones i organitzacions a col·laborar en el "Laboratori d'Idees de l'escola Velázquez". Defineixen els problemes de trànsit d'entrada i sortida de l'escola i plantegen possibles solucions entre tots.

Aquestes solucions són:

- L'Ajuntament col·locarà diversos passos de vianants elevats al tot el carrer. Això reduirà la velocitat dels cotxes i facilitarà el creuament del carrer als vianants.
- La Policia Local enviarà una patrulla de la unitat de trànsit a l'entrada i a la sortida de les classes, cada dia durant mitja hora.
- L'empresa d'autobusos de transport escolar i l'Ajuntament habilitaran una zona d'aparcament d'autobusos al costat de l'escola, i una zona d'aparcament per a persones amb discapacitat.
- L'escola organitzarà cursos sobre educació vial per a tot l'alumnat.
- L'associació de mares i pares d'alumnes farà una campanya per fomentar l'ús de la bicicleta en comptes del cotxe, i l'escola hi habilitarà una zona per aparcar bicicletes.

Com a resultat de la col·laboració, les millores arriben aviat. Els cotxes circulen a una velocitat molt més reduïda, hi ha zones per aparcar els cotxes i els autobusos, i tothom coneix bé els passos de vianants. A més, molts familiars comencen a arribar a l'escola en bicicleta.

Després d'aquests bons resultats, l'escola ha pres una decisió: a partir d'ara s'ocuparà dels problemes relacionats amb l'escola amb la col·laboració de totes les persones i els serveis implicats.

Què hem après?

- Hi ha certs problemes que no podem resoldre sols i necessitem la col·laboració d'altres persones. La col·laboració ens pot permetre aconseguir els objectius.
- No hi ha una única solució als problemes. Hi ha diverses maneres de veure'ls, d'expressar-los i de resoldre'ls.
- El treball conjunt facilita la participació i l'acord entre persones, així com visió més àmplia sobre els problemes.
- La col·laboració es pot aplicar a tots els àmbits de la vida: a l'escola, als governs i a les administracions públiques, als grups d'amics, a la família, etc. Es tracta de compartir per millorar.

Glossari

- **Col·laboració.** Treball conjunt de diverses persones per aconseguir millores per a tothom.
S'ajuden entre elles amb un objectiu comú.
- **Democràcia.** Forma de govern en què la ciutadania té el poder de decidir.
La ciutadania vota el president a les eleccions.
El president els representa al govern.
- **Participació.** Opinió d'una persona i quan aquesta forma part de les accions d'un grup o de la societat. Per exemple, un alumne participa a classe si fa una pregunta al professor.
- **Representant.** Una persona que defensa els drets d'una altra persona o d'un grup de persones.
Aquestes persones l'han escollit.
Per exemple, el president del govern representa la ciutadania al Govern
o el delegat d'una classe representa els alumnes davant del professor.
- **Responsabilitat.** Comprometre's a fer una cosa.
- **Transparència.** Mostra d'una cosa tal com és al davant dels altres. Es mostra de manera clara i senzilla, sense ocultar res. Per exemple, informació.

«Finançat per la Unió Europea - NextGenerationEU. Tanmateix, els punts de vista i les opinions expressades són únicament els de l'autor o autors, i no reflecteixen necessàriament els de la Unió Europea o la Comissió Europea. Ni la Unió Europea ni la Comissió Europea en poden ser considerades responsables.»

«Financiado por la Unión Europea - NextGenerationEU. Sin embargo, los puntos de vista y las opiniones expresadas son únicamente los del autor o autores y no reflejan necesariamente los de la Unión Europea o la Comisión Europea. Ni la Unión Europea ni la Comisión Europea pueden ser consideradas responsables de las mismas».

**Financiado por
la Unión Europea**
NextGenerationEU

**Pla de Recuperació,
Transformació i Resiliència**

